

На основу члана 123. тачка 3. Устава Републике Србије, а у вези са чланом 7. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 101/05 и 91/15) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ

о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета који су медицинска средства у здравственој делатности

Члан 1.

Овом уредбом прописују се захтеви које је послодавац дужан да испуни у обезбеђивању примене превентивних мера при коришћењу оштрих предмета који су медицинска средства у здравственој делатности.

Члан 2.

Сврха ове уредбе је:

- 1) примена мера безбедности и здравља на раду ради остваривања најбезбеднијих услова рада у радној околини у здравственој делатности;
- 2) спречавање повреда запослених које су проузроковане оштрим предметима који су медицинска средства у здравственој делатности (укључујући ињекцијске игле);
- 3) отклањање или смањење ризика од настанка повреда или оштећења здравља запослених који настају или могу да настану при употреби оштрих предмета на радном месту и у радној околини;
- 4) успостављање јединственог приступа за процену ризика у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду, оспособљавање за безбедан и здрав рад, обавештавање, подизање свести и праћење.

Члан 3.

Ова уредба примењује се на све запослене у здравственој делатности који обављају рад под непосредном и посредном контролом послодавца, а који у свом раду користе оштре предмете, као и на правна лица и предузетнике који на основу уговора обављају услуге повезане са пословима здравствене делатности.

Члан 4.

Поједини изрази који се користе у овој уредби имају следеће значење:

1) запослени јесте домаће или страно физичко лице које је у радном односу код послодаваца, лице које по било ком основу обавља рад, као и ученици и студенти када се налазе на обавезној професионалној пракси или практичној настави;

2) оштри предмети јесу медицинска средства у здравственој делатности која се користе приликом пружања здравствене заштите, којима запослени може да се посече или убоде и који могу да изазову повреду и/или инфекцију и сматрају се опремом за рад у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду;

3) превентивне мере за спречавање повреда оштрим предметима јесу све мере које послодавац у здравственој делатности предузима у циљу спречавања и отклањања повреда и/или преноса инфекције због коришћења оштрих предмета на раду, укључујући коришћење безбедне опреме на основу процене ризика и безбедних метода одлагања оштрих предмета.

Изрази – радно место, послодавац и представник запослених за безбедност и здравље на раду утврђени су Законом о безбедности и здрављу на раду.

Израз – представник запослених у смислу Закона о раду.

Сви изрази и појмови који се користе у овој уредби у мушком граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 5.

У циљу спречавања, отклањања и смањења ризика од повреде и преноса инфекције због коришћења оштрих предмета примењују се начела превенције за обезбеђивање безбедности и здравља запослених која су утврђена прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 6.

Послодавац је дужан да за сва радна места у радној околини на којима запослени користе оштре предмете на раду, изврши процену ризика од настанка повреда оштрим предметима и/или од инфекције и оштећења здравља запослених са циљем одређивања начина и мера за отклањање или смањење тих ризика, у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду.

Члан 7.

Послодавац је дужан, да када се проценом ризика, из члана 6. ове уредбе, утврди да постоји ризик од повреда и/или инфекција и оштећења здравља оштрим предметима, спречи изложеност запослених обезбеђивањем примене посебних превентивних мера, а нарочито да:

1) утврди и спроведе поступак за безбедно коришћење и одлагање оштрих предмета и медицинског отпада;

2) сведе коришћење оштрих предмета на најмању могућу меру тако што ће обезбедити коришћење медицинских средстава који садрже механизме за заштиту од оштрих предмета;

3) забрани да се заштитни поклопци за игле поново користе.

Када послодавац не може да спречи изложеност оштрим предметима, имајући у виду процену ризика из члана 6. ове уредбе, ризик од настанка повреда, инфекција или оштећења здравља запослених се смањује на најмању могућу меру обезбеђивањем примене превентивних мера, а нарочито следећих:

1) увођењем поступка одлагања оштрих предмета у складу са прописом о управљању медицинским отпадом насталим приликом обављања послова у здравственој делатности и постављањем јасно обележених и технички безбедних посуда за одлагање оштрих предмета и опреме за ињекције за једнократну употребу, што је могуће ближе месту за које је процењено где се оштри предмети користе или се могу наћи;

2) спречавањем ризика од инфекција спровођењем поступака за безбедан и здрав рад, и то:

(1) развијање кохерентне целокупне политике превенције која обухвата технологију, организацију рада, услове рада, психо-социјалне штетности у вези са радом и утицај штетности повезаних са радном околином,

(2) оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,

(3) праћење здравственог стања у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима;

3) обезбеђивање коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Послодавац је дужан, када се проценом ризика из члана 6. ове уредбе, утврди да постоји ризик по безбедност и здравље запослених услед изложености биолошким штетностима за које постоје ефективне вакцине, да запосленима понуди да буду вакцинисани у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима.

Члан 8.

Послодавац је дужан да запосленима који користе оштре предмете обезбеди информације које се односе на безбедност и здравље на раду, а нарочито о мерама које се предузимају у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад.

Поред обавеза из става 1. овог члана, послодавац је дужан да:

1) запослене информише о специфичним ризицима при коришћењу оштрих предмета, као и поступцима за безбедно одлагање оштрих предмета и медицинског отпада;

2) обезбеди упутства за безбедан рад за коришћење оштрих предмета по прописима у области безбедности и здравља на раду;

- 3) подстиче добру праксу у вези са спречавањем повреда на раду оштрим предметима, и извештавањем о тим повредама;
- 4) утиче на подизање свести запослених у сарадњи са репрезентативним синдикатима и/или представницима запослених;
- 5) обезбеди информације о доступним програмима подршке.

Члан 9.

Послодавац је дужан да запослене у току оспособљавања за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета упозна са свим врстама ризика, а посебно о:

- 1) правилном коришћењу медицинских средстава која садрже механизме заштите од оштрих предмета;
- 2) ризицима који су у вези са изложеношћу крви и телесним течностима;
- 3) значају примене превентивних мера за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета, укључујући поступке за безбедан и здрав рад;
- 4) правилном коришћењу и одлагању оштрих предмета и медицинског отпада;
- 5) значају имунизације;
- 6) обавештавању, процедурама праћења примене мера и њиховом значају и
- 7) мерама које треба предузети када се догоди повреда на раду.

Послодавац је дужан да оспособљавање запослених из става 1. овог члана врши у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 10.

Послодавац је дужан да одмах, без одлагања од настанка повреде на раду оштрим предметом, поред других мера утврђених прописима о безбедности и здравља на раду, обезбеди:

- 1) збрињавање запосленог који је претрпео повреду на раду, укључујући ефикасне мере профилаксе и друге неопходне лекарске прегледе укључујући и праћење здравственог стања;
- 2) анализира околности под којима је дошло до повреде на раду оштрим предметом.

Послодавац је дужан да у вези са извештавањем о повреди на раду оштрим предметом, поступа у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац је дужан да обезбеди мере заштите података о повреди на раду, дијагнози и лекарским прегледима у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 11.

Запослени је дужан да одмах, без одлагања обавести послодавца и/или лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду или опасној појави ако се користе оштри предмети.

Запослени је дужан да на захтев послодавца достави и све остале информације о повреди на раду или опасној појави из става 1. овог члана.

Члан 12.

Послодавац, запослени или њихови представници за безбедност и здравље на раду су дужни да сарађују у циљу ефикасне примене мера безбедности и здравља на раду и подизања нивоа свести које се односе на коришћење оштрих предмета.

Члан 13.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица ако:

- 1) за сва радна места у радној околини на којима запослени користе оштре предмете на раду, не изврши процену ризика од настанка повреда оштрим предметима и/или од инфекције и оштећења здравља запослених са циљем одређивања начина и мера за отклањање или смањење тих ризика у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду (члан 6);
- 2) не утврди и не спроведе поступак за безбедно коришћење и одлагање оштрих предмета и контаминираног отпада (члан 7. став 1. тачка 1);
- 3) не забрани да се заштитни поклопци за игле поново користе (члан 7. став 1. тачка 3);
- 4) не уведе поступак одлагања оштрих предмета у складу са прописом о управљању медицинским отпадом насталим приликом обављања послова у здравственој делатности и ако не постави јасно обележене и технички безбедне посуде за одлагање оштрих предмета и опреме за ињекције за једнократну употребу, што је могуће ближе месту за које је процењено где се оштри предмети користе или се могу наћи (члан 7. став 2. тачка 1);
- 5) не спречи ризик од инфекција спровођењем поступака за безбедан и здрав рад, развијањем кохерентне целокупне политике превенције која обухвата технологију, организацију рада, услове рада, психо-социјалне штетности у вези са радом и утицај штетности повезаних са радном околином; оспособљавањем запослених за безбедан и здрав рад и праћењем здравственог стања у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима (члан 7. став 2. тачка 2);
- 6) не обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 7. став 2. тачка 3);
- 7) не обезбеди упутства за безбедан рад за коришћење оштрих предмета по прописима у области безбедности и здравља на раду (члан 8. став 2. тачка 2);

8) запослене у току оспособљавања за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета не упозна са свим врстама ризика, а посебно о: правилном коришћењу медицинских средстава који садрже механизме заштите од оштрих предмета; ризицима који су у вези са изложеношћу крви и телесним течностима; значају примене превентивних мера за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета, укључујући поступке за безбедан и здрав рад; правилном коришћењу и одлагању оштрих предмета и медицинског отпада; значају имунизације; обавештавању, процедурама праћења примене мера и њиховом значају и мерама које треба предузети када се догоди повреда на раду (члан 9. став 1);

9) не збрине запосленог који је претрпео повреду на раду, укључујући ефикасне мере профилаксе, друге неопходне лекарске прегледе укључујући и праћење здравственог стања (члан 10. став 1. тачка 1).

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана предузетник.

Новчаном казном од 20.000 до 60.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, односно заступник правног лица.

Члан 14.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица ако:

1) не понуди запосленима да буду вакцинисани у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима (члан 7. став 3);

2) не обезбеди запосленима који користе оштре предмете информације које се односе на безбедност и здравље на раду, а нарочито о мерама које се предузимају у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад у складу са прописом о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад (члан 8. став 1);

3) запослене не информише о специфичним ризицима при коришћењу оштрих предмета, као и поступцима за безбедно одлагање оштрих предмета и медицинског отпада (члан 8. став 2. тачка 1).

Новчаном казном од 80.000 до 300.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник.

Новчаном казном од 20.000 до 60.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, односно заступник правног лица.

Члан 15.

Новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара казниће се за прекршај запослени:

1) ако одмах, без одлагања не обавести послодавца и/или лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду или опасној појави ако се користе оштри предмети (члан 11. став 1);

2) ако на захтев послодавца не достави и све остале информације о повреди на раду или опасној појави (члан 11. став 2).

Члан 16.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-11754/2016

У Београду, 15. децембра 2016. године

Влада

Председник,

Александар Вучић, с.р.